

Aan

RvB, Fred Paling, Titus Livius, Peter Ploegsma, André Timmermans, Joke Hoogendonk, Peter Haarms, Paul Dirix, Geert Tillemans

cc

Jan Stalman

Datum

1 september 2009

Van

KENNISCENTRUM,

Ed Berendsen

T (020) 687 1625

Ed.Berendsen@uwv.nl

Peter Rijnsburger

T (020) 687 1956

Peter.rijnsburger@uwv.nl

Arnaud Böhm

T (020) 687 5370

Arnaud.bohm@uwv.nl

Onderwerp

KM 09/11 AO Ramingen 2009-II

Puntsgewijze samenvatting van de belangrijkste signalen

WAO: De WAO ontwikkelt zich conform de verwachtingen. De ramingen zijn iets aangepast. Het WAO-bestand neemt door de aanpassingen wat minder snel af dan bij de vorige raming verwacht werd. Ultimo 2009 is het bestand afgenomen tot 518.800 (517.400) en in 2010 tot 479.200 (477.500).

WIA: Vergeleken met de vorige raming is de prognose van het aantal beslissingen verhoogd. Het verwachte aantal beslissingen WIA bedraagt in 2009 44.200 (42.400) en in 2010 47.800 (44.200). De bijstelling is vooral het gevolg van meer toekenningen, zowel bij de IVA als bij de WGA. Het afwijzingspercentage zakt naar 38,5%. Door de gestegen instroom zal WIA-bestand in 2010 toenemen tot 104.000 (99.900).

We zien de laatste kwartalen een duidelijke versnelling in de toename van de instroom. Deze toename is groter dan op grond van structurele factoren verwacht kan worden. Het vermoeden bestaat dat dit te maken heeft met kredietcrisis. Als dat het geval is bestaat de kans op verdere verhogingen. We blijven de ontwikkeling volgen.

Wajong: De ramingen van het aantal beslissingen en het aantal toekenningen zijn voor 2009 en 2010 nauwelijks of niet gewijzigd in vergelijking met de vorige raming. Omdat de realisatie van de uitstroom opnieuw achterblijft bij de verwachtingen is de prognose van de uitstroom verlaagd. Als gevolg daarvan is de prognose van het Wajongbestand verhoogd. Eind 2009 zal het bestand naar verwachting gestegen zijn tot 190.900 (190.500) en eind 2010 tot 201.000 (200.500).

De prognose van de instroom voor 2010 is met veel onzekerheid omgeven en houdt ook geen rekening met eventuele gevolgen van de economische crisis. Overwogen kan worden om voorzichtigheidshalve geen rekening te houden met het veronderstelde volume-effect van de nieuwe wet in 2010.

WAZ: De WAZ ontwikkelt zich conform de verwachtingen. De ramingen zijn minimaal gewijzigd.

Inleiding

Ten behoeve van de begrotingscyclus en de fonds- en premienota's wordt periodiek een raming gemaakt van de volumeontwikkeling van de sociale zekerheidswetten. Daarin worden de beleidsuitgangspunten, de macro-economische ontwikkeling van het CPB en de realisaties bij de verschillende wetten verwerkt. Ten opzichte van de raming van mei 2009 verschilt deze raming voornamelijk op een punt: de realisaties t/m juni 2009 zijn in de prognose verwerkt. Voor het overige zijn er geen grote wijzigingen als gevolg van veranderingen in uitgangspunten of als gevolg van andere wetswijzigingen.

De opbouw van het vervolg van dit memo is als volgt. In de hoofdtekst worden de ramingen in detail besproken. In de bijlagen wordt vervolgens dieper ingegaan op de wijze waarop de prognoses tot stand gekomen zijn. In bijlage A wordt het economische beeld geschetst. De uitgangspunten voor de prognoses van de verschillende wetten worden besproken in de bijlagen B t/m E: voor de WAO in bijlage B, voor de WIA in bijlage C, voor de Wajong in bijlage D en tenslotte voor de WAZ in bijlage E.

Ramingen

1. Prognose WAO

Door het sluiten van de WAO stromen er vanaf 2006 geen arbeidsongeschikten meer in waarvan de aanvang van het recht op WAO ingaat na 31 december 2005. Er blijft echter nog een restinstroom over. Dit zijn vooral aanvragen uit 2005 of eerdere jaren, die om diverse redenen pas nu tot uitkering komen (overloop oude jaren), en rechten die heropend worden. Deze restinstroom zal gestaag kleiner worden. De reparatieactie rond de herbeoordeling van 45-plussers heeft daarnaast voor een extra instroom gezorgd in 2007 en 2008. Datzelfde geldt voor de herbeoordeling van eerdere aanvragen naar aanleiding van het opheffen van de maximering van het maatmanloon. Na het aflopen van deze actie neemt de instroom echter duidelijk af. Verwacht wordt dat deze gestage afname verder doorzet.

Vergeleken met de vorige raming zijn de uitgangspunten niet wezenlijk aangepast. Onder invloed van de nieuwe realisaties is de raming van het aantal beslissingen iets verhoogd. Het aantal daalt van 9.000 in 2008 naar 6.400 (5.400¹) in 2009 en 4.600 (4.200) in 2010. Ook de raming van het aantal toekenningen is iets verhoogd. Het verwachte aantal toekenningen daalt van 8.200 in 2008 naar 5.800 (4.900) in 2009 en 4.200 (3.800) in 2010.

De prognose van de uitstroom is in vergelijking met de vorige raming onder invloed van de nieuwe realisaties iets verlaagd. Doordat het WAO-bestand steeds kleiner wordt, blijft de uitstroom echter afnemen. Het aantal beëindigingen neemt af van 46.100 in 2008 naar 45.100 (45.500) in 2009 en 43.800 (44.200) in 2010.

Het gevolg van de aanpassingen bij de in- en uitstroom is dat het WAO-bestand iets minder snel afneemt dan bij de vorige raming verwacht werd. Ultimo 2009 neemt het bestand af tot 518.800 (517.500) en in 2010 tot 479.200 (477.200).

¹ Tussen haakjes staan de aantallen uit de vorige raming.

Tabel 1. WAO-prognose

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Raming 2009-II (Aantallen x1000)									
Beslissingen	12,2	12,9	9,0	6,4	4,6	3,5	2,7	2,1	1,6
Afwijzingen	1,1	1,2	0,8	0,6	0,4	0,3	0,2	0,2	0,1
Toekenningen	11,0	11,7	8,2	5,8	4,2	3,2	2,4	1,9	1,5
Beëindigingen	75,0	54,7	46,1	45,1	43,8	43,1	41,1	38,3	35,3
Lopend bestand	639,0	596,0	558,1	518,8	479,2	439,3	400,6	364,2	330,4
Uitkeringsjaren ²	524	491,2	461,1	431,7	400,7	369,3	338,2	308,5	280,6
Mutaties (%)									
Beslissingen	-53,8	5,8	-29,9	-29,5	-27,3	-24,1	-23,5	-22,8	-22,2
Afwijzingen	-82,3	3,2	-29,9	-29,5	-27,3	-24,1	-23,5	-22,8	-22,2
Toekenningen	-45,0	6,1	-29,9	-29,5	-27,3	-24,1	-23,5	-22,8	-22,2
Beëindigingen	-9,1	-27,1	-15,7	-2,3	-2,9	-1,4	-4,6	-7,0	-7,8
Lopend bestand	-9,1	-6,7	-6,4	-7,0	-7,6	-8,3	-8,8	-9,1	-9,3
Uitkeringsjaren	-9,1	-6,2	-6,1	-6,4	-7,2	-7,8	-8,4	-8,8	-9,0
Raming 2009-I (Aantallen x1000)									
Beslissingen	12,2	12,9	9,0	5,4	4,2	3,2	2,5	1,9	1,5
Afwijzingen	1,1	1,2	0,8	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,1
Toekenningen	11,0	11,7	8,2	4,9	3,8	2,9	2,3	1,8	1,4
Beëindigingen	75,0	54,7	46,1	45,5	44,2	43,3	41,3	38,2	35,2
Lopend bestand	639,0	596,0	558,1	517,5	477,2	436,8	397,8	361,3	327,5
Uitkeringsjaren	524	491,2	463,1	432,7	400,5	368,3	336,7	306,7	278,6

De economische crisis heeft nauwelijks gevolgen voor de ontwikkeling van de WAO. Voor zover er gevolgen houden die verband met de succeskans van re-integratie.

De verwachtingen t.a.v. de resterende instroom in de WAO zijn iets naar boven bijgesteld. Het verwachte aantal beslissingen bedraagt 6.400 (5.400) in 2009 en 4.600 (4.200) in 2010. De prognose van uitstroom is iets verlaagd. Het aantal beëindigingen bedraagt 45.100 (45.500) in 2009 en 43.800 (44.200) in 2010. Het WAO-bestand neemt door de aanpassingen bij in- en uitstroom wat minder snel af dan bij de vorige raming verwacht werd. Ultimo 2009 is het bestand afgenomen tot 518.800 (517.400) en in 2010 tot 479.200 (477.500).

² De prognose van de uitkeringsjaren wordt geschat op basis van de ontwikkeling van het gemiddelde lopend bestand en kan afwijken van de ramingen in de Fondsnota's. Ze is bedoeld om een vergelijking te kunnen maken met de prognoses van SZW.

2. Prognose WIA

We constateren dat we bij de WIA in een fase gekomen zijn dat uitkeringen voortdurend naar boven moeten worden bijgesteld. Onder invloed van de realisaties is de prognose van het aantal beslissingen voor 2009 verhoogd van 42.500 naar 44.200. In 2010 worden nu 47.800 (44.200) verwacht. Vergelijken met de veranderingen in de voorafgaande jaren zijn dit grote bijstellingen. Deze toename is ook groter dan op grond van structurele factoren verwacht kan worden. Het vermoeden bestaat dat dit te maken heeft met kredietcrisis. Als dat het geval is bestaat de kans op verdere verhogingen.

Tabel 2. WIA-prognose³ (x 1000)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Beslissingen	39,0	42,2	44,2	47,8	49,1	50,0	50,7	51,5
- vorige raming	38,8	41,8	42,5	44,2	45,7	47,0	48,1	49,3
Afwijzingen	16,6	16,9	16,9	18,4	18,9	19,3	19,5	19,8
- vorige raming	16,6	16,9	17,0	17,7	18,3	18,8	19,2	19,7
Toekenningen								
IVA	5,4	6,6	7,8	8,6	9,1	9,3	9,5	9,8
- primaire stroom	4,3	5,1	5,5	5,9	6,0	6,2	6,2	6,3
- secundaire stroom	1,1	1,5	2,3	2,7	3,0	3,2	3,3	3,4
WGA	17,0	18,7	19,5	20,9	21,1	21,4	21,7	21,9
- primaire stroom	18,1	20,2	21,8	23,5	24,1	24,6	25,0	25,3
- secundaire stroom	-1,1	-1,5	-2,3	-2,7	-3,0	-3,2	-3,3	-3,4
Totaal	22,4	25,3	27,3	29,4	30,2	30,8	31,2	31,7
- Vorige raming	22,2	24,9	25,5	26,5	27,4	28,2	28,9	29,6
Beëindigingen								
IVA	0,7	1,2	1,8	2,6	3,6	4,7	5,7	6,2
WGA ⁴	2,4	3,0	3,6	4,1	4,6	5,1	5,6	6,1
Totaal	3,1	4,2	5,4	6,7	8,2	9,8	11,2	12,3
- Vorige raming	3,0	4,2	5,2	6,5	8,0	9,5	11,0	12,0
Lopend bestand								
IVA	8,4	13,9	19,8	25,8	31,2	35,8	39,7	43,2
WGA	29,9	45,6	61,5	78,2	94,8	111,2	127,3	143,1
Totaal	38,3	59,4	81,3	104,0	126,0	147,0	167,0	186,3
- Vorige raming	38,4	59,7	79,9	99,9	119,3	138,0	155,9	173,5
Uitkeringsjaren⁵	25,2	41,7	59,4	78,4	97,4	115,5	132,7	149,1
Aandeel IVA (%)	22	23	24	25	25	24	24	23

De groei van het aantal beslissingen slaat in 2009 volledig neer bij de toekenningen. Het aantal afwijzingen is vrijwel constant. Als gevolg daarvan zakt het afwijzingspercentage van

³ De prognose betreft het aantal betalingen en niet het aantal claimbeslissingen.

⁴ De beëindigingen omvatten niet de secundaire stroom richting IVA. Omwille van de helderheid is deze begrepen onder de toekenningen.

⁵ Uitkeringsjaren inclusief de WW-toeslag voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten die hun verdien-capaciteit niet (volledig) kunnen benutten.

40% naar 38,5%. Voor de jaren naar 2009 wordt uitgegaan van een constant afwijzingspercentage. In 2010 stijgt, naar verwachting, het aantal toekenningen naar 29.400 (26.500) in 2010. De stijging geldt zowel voor de primaire instroom in de IVA als voor de primaire instroom in de WGA.

De prognose van de uitstroom is iets verhoogd onder invloed van de realisaties. Door de gestegen instroom wordt de prognose van het WIA-bestand naar boven bijgesteld. Ultimo 2009 zal het WIA-bestand zijn gestegen tot 81.300 (79.900) en ultimo 2010 tot 104.000 (99.900). Het IVA-bestand zal ultimo 2009 zijn gestegen tot 19.800 (19.600) en ultimo 2010 tot 25.800 (25.100) terwijl het WGA-bestand ultimo 2009 61.500 zal bedragen (60.300) en ultimo 2010 78.200 (74.800).

Vergeleken met de vorige raming is de prognose van het aantal beslissingen verhoogd. Het verwachte aantal beslissingen WIA bedraagt in 2009 44.200 (42.400) en in 2010 47.800 (44.200). De bijstelling is vooral het gevolg van meer toekenningen, zowel bij de IVA als bij de WGA. Het afwijzingspercentage zakt naar 38,5%. Door de gestegen instroom zal WIA-bestand in 2010 toenemen tot 104.000 (99.900).

We zien de laatste kwartalen een duidelijke versnelling in de toename van de instroom. Deze toename is groter dan op grond van structurele factoren verwacht kan worden. Het vermoeden bestaat dat dit te maken heeft met kredietcrisis. Als dat het geval is bestaat de kans op verdere verhogingen. We blijven de ontwikkeling volgen.

3. Prognose Wajong

De prognose van het aantal beslissingen voor 2009 is vrijwel ongewijzigd: 23.000 (22.900). Hetzelfde geldt voor de raming van het aantal toekenningen: 16.900 (16.800). Voor 2010 is de prognose van het aantal beslissingen (20.700) en het aantal toekenningen (15.300) niet gewijzigd. De prognose voor 2010 blijft met veel onzekerheid omgeven en houdt ook geen rekening met eventuele gevolgen van de economische crisis. Overwogen kan worden om voorzichtigheidshalve geen rekening te houden met het veronderstelde volume-effect van de nieuwe wet in 2010.

Tabel 3. Wajongprognose

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Raming 2009-II (Aantallen x1000)						
Beslissingen	14,0	17,5	20,6	21,8	23,0	20,7
Afwijzingen	3,5	3,9	5,3	5,7	6,1	5,5
Toekenningen	10,4	13,6	15,3	16,1	16,9	15,3
- oude Wajong	10,4	13,6	15,3	16,1	16,9	5,4
- nWajong	-	-	-	-	-	3,6
- Werkbedrijf of studieregeling	-	-	-	-	-	7,2
Beëindigingen	5,6	4,9	4,4	4,3	4,6	5,2
Lopend bestand	147,2	155,9	166,8	178,6	190,9	201,0
Uitkeringsjaren ⁶	143	149,6	159,8	168,0	180	191
Mutaties (%)						
Beslissingen	9,9	25,2	18,7	5,6	4,9	-9,0
Afwijzingen	6,5	10,5	39,6	7,9	5,7	-9,1
Toekenningen	11,2	30,2	12,9	4,8	4,6	-8,9
Beëindigingen	11,9	-13,5	-10,3	-2,2	13,5	9,1
Lopend bestand	3,2	5,9	7,0	7,1	6,7	5,2
Uitkeringsjaren	-	5,0	6,8	5,8	6,9	5,9
Raming 2009-I (Aantallen x1000)						
Beslissingen	14,0	17,5	20,6	21,8	22,9	20,7
Afwijzingen	3,5	3,9	5,3	5,7	6,0	5,5
Toekenningen	10,4	13,6	15,3	16,1	16,8	15,3
- oude Wajong	10,4	13,6	15,3	16,1	16,8	5,4
- nWajong	-	-	-	-	-	3,6
- Werkbedrijf of studieregeling	-	-	-	-	-	7,2
Beëindigingen	5,6	4,9	4,4	4,3	4,9	5,3
Lopend bestand	147,2	155,9	166,8	178,6	190,5	200,5
Uitkeringsjaren	143	149,6	159,8	169,1	181	191

⁶ De prognose van de uitkeringsjaren wordt geschat op basis van de ontwikkeling van het gemiddelde lopend bestand en kan afwijken van de ramingen in de Fondsnota's. Ze is bedoeld om een vergelijking te kunnen maken met de prognoses van SZW.

De ontwikkeling van de uitstroom blijft bij voortduring achter bij de verwachtingen. Om die reden is de prognose voor de uitstroom verlaagd. In 2009 wordt een uitstroom van 4.600 (4.900) verwacht en in 2010 een uitstroom van 5.200 (5.300). In 2010 zijn de mogelijke effecten van de nieuwe wet op de uitstroom te verwaarlozen.

Het Wajongbestand blijft sterk toenemen. Eind 2009 is het bestand gestegen tot 190.900 (190.500) en eind 2010 tot 201.000 (200.500). Bij de prognose voor 2010 moet de nodige voorzichtigheid worden betracht. Omdat we niet weten hoeveel schoolgaande jongeren met een beperking een studietoelage zullen aanvragen weten we eigenlijk ook niet wat het lopend bestand zal zijn in 2010.

Door de grote onzekerheid met betrekking tot de gevolgen van de nieuwe wet is het momenteel niet mogelijk en/of zinvol om een prognose te maken voor de ontwikkeling na 2010.

De ramingen van het aantal beslissingen en het aantal toekenningen zijn voor 2009 en 2010 nauwelijks of niet gewijzigd in vergelijking met de vorige raming. Omdat de realisatie van de uitstroom opnieuw achterblijft bij de verwachtingen is de prognose van de uitstroom verlaagd. Als gevolg daarvan is de prognose van het Wajongbestand verhoogd. Eind 2009 zal het bestand naar verwachting gestegen zijn tot 190.900 (190.500) en eind 2010 tot 201.000 (200.500).

De prognose van de instroom voor 2010 is met veel onzekerheid omgeven en houdt ook geen rekening met eventuele gevolgen van de economische crisis. Overwogen kan worden om voorzichtigheidshalve geen rekening te houden met het veronderstelde volume-effect van de nieuwe wet in 2010.

4. Prognose WAZ

De sluiting van de WAZ voor nieuwe arbeidsongeschikten betekent niet dat er geen instroom meer is. Er blijft een zekere instroom doordat er sprake is van heropende uitkeringen.

In vergelijking met de vorige ramingen zijn de aanpassingen minimaal. In 2009 worden circa 400 beslissingen verwacht en in 2010 300. Het betreft hier vooral heropende uitkeringen. Ook bij de prognose van de uitstroom zijn de aanpassingen minimaal. Door de geringe wijzigingen bij in- en uitstroom wijzigt ook de prognose van het bestand nauwelijks. Ultimo 2009 neemt het bestand af tot 34.500 (34.700) en in 2010 tot 30.700 (30.800). Het bestand zal gestaag blijven afnemen

Tabel 4. Prognose WAZ

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Raming 2009-I (Aantallen x1000)									
Beslissingen	1,5	1,4	0,7	0,4	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1
Afwijzingen	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Toekenningen	1,2	1,2	0,6	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Beëindigingen	7,3	5,5	4,9	4,5	4,0	3,9	3,6	3,3	2,8
Lopend bestand	47,3	43,0	38,7	34,5	30,7	27,0	23,4	20,2	17,5
Uitkeringsjaren ⁷	39,3	33,9	31,2	28,0	24,9	22,0	19,2	16,6	14,3
Mutaties (%)									
Beslissingen	-78,1	-6,1	-49,5	-46,9	-33,1	-25,9	-24,7	-23,2	-21,8
Afwijzingen	-88,1	-6,1	-49,5	-46,9	-33,1	-25,9	-24,7	-23,2	-21,8
Toekenningen	-73,7	-6,1	-49,5	-46,9	-33,1	-25,9	-24,7	-23,2	-21,8
Beëindigingen	6,3	-24,5	-10,9	-7,6	-11,7	-3,4	-6,0	-8,6	-14,8
Lopend bestand	-11,3	-9,1	-10,0	-10,9	-11,0	-12,1	-13,0	-13,8	-13,6
Uitkeringsjaren	-8,8	-11,7	-8,8	-10,4	-11,0	-11,6	-12,6	-13,5	-13,8
Raming 2008-III (Aantallen x1000)									
Beslissingen	1,5	1,4	0,7	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
Afwijzingen	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Toekenningen	1,2	1,2	0,6	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1
Beëindigingen	7,3	5,5	4,9	4,4	4,1	3,9	3,6	3,2	2,8
Lopend bestand	47,3	43,0	38,7	34,7	30,8	27,2	23,7	20,6	18,0
Uitkeringsjaren	39,3	33,9	31,2	28,0	25,0	22,1	19,4	16,9	14,7

De ramingen zijn nauwelijks veranderd. Het aantal beslissingen neemt in 2009 af tot 400 (400) en in 2010 tot 300 (300). Het WAZ-bestand daalt ultimo 2009 tot 34.500 (34.700). Ultimo 2010 zal het bestand gedaald zijn tot 30.700 (30.800).

⁷ De prognose van de uitkeringsjaren wordt geschat op basis van de ontwikkeling van het gemiddelde lopend bestand en kan afwijken van de ramingen in de Fondsnota's. Ze is bedoeld om een vergelijking te kunnen maken met de prognoses van SZW.

Bijlage A: Economische beeld en de populatie verzekerden

A1: Het economische beeld

De prognoses van de volumina zijn mede gebaseerd op de economische ontwikkeling. De economische ontwikkeling beïnvloedt de verzekerde populatie en de ontwikkeling van de werkloosheid. De belangrijkste economische grootheden die de grondslag vormen voor de verschillende basisprojecties zijn opgenomen in tabel A.1.

Met nadruk wijzen we erop dat de prognose voor 2011-2015 geen echte prognose is. De gebruikte macro economische grootheden zijn middellange termijn gemiddelden. De nieuwe prognoses voor 2009 en 2010 zijn afkomstig uit de C-MEV van het CPB⁸. In de kolom vorige staan de prognoses uit het CEP van maart 2009.

Tabel A.1 Uitgangspunten economische ontwikkeling voor de periode 2007 – 2015 (jaarlijkse groei in procenten)

Grootheden	2007	2008	2009		2010		2011-2015
			<i>vorige</i>	Nieuw	<i>vorige</i>	Nieuw	
Bruto binnenlands product	3,5	2,1	-3,5	-4,7	-0,25	-0,1	1,75
Inflatie	1,6	2,5	1,0	1,1	1,0	1,2	1,2
Werkgelegenheid (arbeidsjaren)	2,6	1,7	-2,25	-1,7	-6,0	-6,1	
Werkloze beroepsbevolking (x1000)	344	304	420	409	675	617	

Bronnen: CPB, CEP 2009 (maart 2009), C-MEV (augustus 2009). De CPB ramingen lopen tot en met 2010. Voor de inflatie is in de periode 2011-2015 uitgegaan van een vergelijkbare ontwikkeling als in 2010.

Nederlandse economie krimpt in 2009 en is vrijwel stabiel in 2010

Het CPB heeft de ramingen uit het CEP (maart 2009) in juni van dit jaar verder naar beneden bijgesteld. In de meest recente CPB-prognose is er echter sprake van een lichte verbetering van de werkloosheid en de economie. Voor 2010 verwacht het CPB nauwelijks meer een krimp van het BBP. De sterke teruggang in 2009 is grotendeels het gevolg van het instorten van de wereldhandel, waardoor de Nederlandse uitvoer sterk afneemt. De ongunstige economische vooruitzichten werken ook door in de investeringen die zowel in 2009 als 2010 met meer dan 10% dalen. Ook de consumptie vertoont voor beide jaren een lichte afname. De onzekerheid over de ontwikkelingen blijft groot, wat opnieuw tot uiting komt in de snel op elkaar volgende aanpassingen in de prognoses.

Minder werkgelegenheid, meer werkloosheid

Door de ongunstige economische ontwikkeling daalt de werkgelegenheid in de marktsector naar verwachting als gevolg van de productieterugval in dit jaar (zie tabel A.1). Deze daling zal vooral in 2010 zichtbaar worden. Voor de overheidssector verwacht het CPB een vrijwel gelijkblijvende werkgelegenheid en de zorgsector vertoont een stijging van ruim 2% in 2009 en 2010. Het CPB verwacht dat de werkloosheid sterk zal stijgen tot ongeveer 8% van de beroepsbevolking in 2010. Deze stijging is echter minder groot dan in de vorige ramingen van maart en juni 2009.

⁸ CPB, C-MEV cijfers, augustus 2009

Conclusie: Het CPB heeft de groeiverwachtingen voor 2009 naar beneden bijgesteld ten opzichte van de vorige prognose in maart 2009. Voor 2010 wordt vrijwel geen krimp meer van de economie verwacht. De werkloosheid stijgt iets minder hard maar zal naar verwachting op een aanzienlijk hoger niveau uitkomen dan in 2008. De economische vooruitzichten voor Nederland blijven sterk afhankelijk van de internationale conjunctuur zodat de onzekerheden over de ontwikkelingen groot zijn.

A2: de populatie verzekerden

De verzekerde populatie (loontrekkenden) speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van het aantal arbeidsongeschikten bij de WAO en de WIA. Gegeven de instroomkans wordt de instroom vooral bepaald door de ontwikkeling van de verzekerde populatie. In tabel A.2 is de ontwikkeling van de verzekerde populatie weergegeven voor de periode 2006-2013. Door het inzakken van de economie komt de stijging van de beroepsbevolking tot stilstand in 2009. In 2010 zal deze zelfs gaan dalen.

Tabel A.2 Basisprojectie voor UWV voor de verzekerde populatie

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Verzekerde populatie	1,2	2,6	2,0	0,0	-2,0	0,0	0,0	0,0
Populatie 18-jarigen	0,0	-0,7	1,0	3,9	-0,2	-1,3	-1,0	0,2

Voor de WAJONG is de populatie 18-jarigen een belangrijke factor. Verreweg de meeste jonggehandicapten stromen in rond hun 18^e jaar. Uit de CBS-prognose van de bevolking blijkt dat de populatie 18-jarigen na 2009 af gaat nemen. Ten opzichte van de vorige raming is de ontwikkeling niet bijgesteld.

Ten opzichte van de vorige kwartaalraming is de raming van de verzekerde populatie niet veranderd in 2009 en 2010. Ook de raming van de populatie 18-jarigen is niet bijgesteld.

Bijlage B: De uitgangspunten voor de WAO

De periode 2005-2009 is een bijzondere periode voor de WAO. In deze periode vinden de gecombineerde effecten van de volgende drie verschillende gebeurtenissen plaats:

- De verlenging van de ZW-periode (VLZ) van een naar twee jaar.
- De aanscherping van het schattingsbesluit (aSB) vanaf 1 oktober 2004.
- De invoering van WIA in 2006.

De opsplitsing van arbeidsongeschiktheid in twee wetten betekent dat ook de prognose van het aantal uitkeringsgerechtigden uiteenvalt in twee deelprognoses: een prognose van de WAO en een prognose van WIA. Deze bijlage behandelt de uitgangspunten voor de WAO-prognose.

A) De instroom

Door de afschaffing van WAO bestaat de instroom in 2006 e.v. vooral uit een restant van rechten (overloop) die al eerder waren ingegaan maar nu pas tot uitkeringen komen en uit zogenaamde heropende uitkeringen. Voor de overloop uit oudere jaren geldt dat deze inmiddels nagenoeg tot nul zijn afgenomen. Zij zullen verder buiten beschouwing gelaten worden.

De zogenaamde heropeningen zijn afhankelijk van de uitstroom wegens herstel, herbeoordeling of overige redenen. Het zijn mensen waarvan de uitkering is beëindigd omdat ze bijvoorbeeld weer aan het werk zijn gegaan, maar waarvan na een tijd blijkt dat het niet lukt. Ze vallen dan weer terug in de uitkering. Het grootste deel herleeft binnen een jaar (75%). Het aantal heropeningen is in de prognose gekoppeld aan de prognose van de uitstroom wegens herstel en herbeoordeling. Naarmate het WAO-bestand veroudert (er is geen nieuwe instroom meer) zal de uitstroom wegens herstel en herbeoordeling gaan dalen. Het aantal heropeningen zal daarmee ook gaan dalen, zij het met een vertraging.

B) De uitstroom

In 2007 zijn een tweetal reparatieacties doorgevoerd: herbeoordeling van de onder aSB al herbeoordeelde 45-plussers en de hernieuwde beoordeling van aanvragen naar aanleiding van het afschaffen van de maximering van het maatmanloon. Naast het feit dat deze acties geleid hebben tot extra instroom is na analyse gebleken dat zij ook geleid hebben tot een verstoring van de uitstroomkansen. Daarom wordt bij de prognose uitgegaan van de uitstroomkansen van medio 2007.

De uitstroomkansen zijn in vergelijking met de vorige raming niet aangepast.
--

Bijlage C: WIA

Instroompatroon WIA

In tabel C.1 is het instroompatroon weergegeven voor de WIA op basis van de eerste 10 kwartalen van de WIA. In de tabel wordt de instroom per transactiekwartaal (kwartaal van aanvang recht) verdeeld naar boekkwartaal (het kwartaal waarin de instroom geteld wordt).

Tabel C.1 Instroompatroon: WIA (2006-2008) versus WAO*

Kwartaal ingang recht	Boekingskwartaal (kwartaal t.o.v. kwartaal ingang recht)								
	KW-1%	KW1%	KW2%	KW3%	KW4%	KW5%	KW6%	KW7%	KW8%
WIA									
2006/1	0,0%	65,0%	24,0%	5,9%	2,6%	1,1%	0,6%	0,5%	0,2%
2006/2	3,9%	62,1%	23,2%	5,8%	2,5%	1,1%	0,4%	0,5%	0,5%
2006/3	5,5%	62,6%	22,5%	4,5%	1,8%	1,3%	0,7%	0,7%	0,3%
2006/4	7,7%	69,3%	14,2%	3,5%	1,9%	1,2%	1,1%	0,5%	0,6%
2007/1	13,9%	64,7%	11,0%	3,8%	2,7%	1,9%	1,0%	0,5%	0,5%
2007/2	17,3%	62,2%	10,4%	3,9%	2,6%	1,4%	1,0%	0,7%	0,5%
2007/3	15,4%	62,7%	11,9%	4,6%	2,3%	1,4%	0,7%	0,6%	0,4%
2007/4	18,5%	58,3%	13,7%	4,0%	1,9%	1,2%	1,0%	0,8%	0,6%
2007 gem.	16,3%	62,0%	11,7%	4,1%	2,4%	1,5%	0,9%	0,7%	0,5%
2008/1	14,0%	63,2%	12,1%	3,9%	2,0%	1,5%	1,3%	1,1%	0,8%
2008/2	15,2%	64,2%	10,4%	3,5%	2,0%	1,5%	1,3%	1,1%	0,8%
2008/3	12,9%	62,0%	11,7%	4,6%	2,6%	2,0%	1,7%	1,4%	1,0%
2008/4	15,7%	57,0%	12,8%	5,0%	2,8%	2,2%	1,9%	1,5%	1,1%
2008 gem.	14,5%	61,6%	11,8%	4,3%	2,4%	1,8%	1,6%	1,3%	0,9%
WAO									
1		49,2%	32,3%	8,7%	3,9%	2,3%	1,9%	0,9%	0,6%
2		50,5%	31,6%	8,8%	3,1%	2,5%	1,3%	1,0%	1,2%
3		51,0%	33,0%	7,2%	3,8%	1,7%	1,5%	1,1%	0,8%
4		51,3%	31,1%	8,3%	3,3%	2,2%	1,6%	1,1%	1,1%

* Vetgedrukte percentages geven het percentage aan voor de situatie waarbij het boekkwartaal gelijk is aan het kwartaal ingang recht. De rode cursieve percentages zijn geschat.

In tegenstelling tot het WAO-instroompatroon zien we bij de WIA dat nu een deel van de instroom al geteld wordt voor het recht ingaat. Meestal is dat de maand voorafgaande aan de maand van ingang recht. Deze verandering houdt verband met de invoering van Walvis. Ook bij de Wajong zien we dit terug na januari 2006. De verschillen tussen het WIA- en het WAO-instroompatroon worden een stuk kleiner als het patroon van de WIA een maand verschoven wordt. In de tabel we kunnen verder zien dat de overloop van de instroom naar latere kwartalen (KW2 t/m KW8) bij de WIA kleiner is dan bij de WAO. De instroom na KW8 is te verwaarlozen.

Het patroon is sinds 2007 stabiel. Voorlopig wordt verondersteld dat het gemiddelde patroon van 2007/2008 het "normale" WIA-instroompatroon weergeeft. In tabel C.2 is het instroompatroon voor een jaarcohort weergegeven voor 2007 en 2008, afgeleid van het gemiddelde patroon van de transactiekwartalen 2007/1-2008/4 en vergeleken met het WAO-instroompatroon.

Tabel C.2. Instroompatronen jaarcohort

	WAO	WIA Cohort 2007	WIA Cohort 2008
Percentage in jaar t-1	0%	4%	4%
Percentage in jaar t	81%	86%	84%
Percentage in jaar t+1	17%	9%	11%
Percentage in jaar t+2	2%	1%	2%
Totaal	100,0	100,0%	100,0%

Er kunnen uit de tabel vier conclusies worden getrokken:

- 4% van de instroom wordt geteld voor het kalenderjaar ingaat (kop). Dit betekent dat de instroom van 2006 ook al een deel van de instroom van cohort 2007 omvat, en 2007 ook een deel van cohort 2008 omvat.
- Het percentage dat geteld wordt in het kalenderjaar van de instroomcohort is bij de WIA (84%-86%) groter dan bij de WAO (81%). Bij de verwerking van de WIA-cohort is minder vertraging dan bij de WAO.
- Het gevolg is dat de resterende instroom in de volgende jaren (staart) kleiner is (10-13% bij de WIA tegen 17% bij de WAO in jaar t+1). Overigens lijkt de staart weer groter te worden (2008).
- Uit de verschillende metingen lijkt er sprake te zijn van een langzame verschuiving. De kop wordt groter en de staart kleiner. Dit kan verband houden met de relatieve afname van het aantal voorschotten. Eigenlijk is de resterende instroom in t+2 bij de WIA verwaarloosbaar. Dat betekent dat de WIA-cohort vrijwel compleet is na twee jaar.

Tabel C.3. Simulatie instroom op kasbasis (patroon 2007)

	WIA-instroompatroon			WAO-instroompatroon		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Cohort 2006 (%)	86	9	0	81	17	2
Cohort 2007 (%)	4	86	9		81	17
Cohort 2008 (%)		4	86			81
Cohort 2009 (%)			4			-
Instroom op kasbasis (%)	90	99	100	81	98	100
<i>Mutatie t.o.v. voorafgaande jaar (%)</i>		10%	0,5%		21%	2%

Deze conclusies hebben als consequentie dat het structurele niveau van de instroom in de WIA in 2007 al vrijwel is bereikt (zie tabel C.3). De instroom neemt bij gelijkblijvende cohortomvang toe van 90% van structurele niveau in 2006 tot 99% van het structurele niveau in 2007. In 2008 is nog maar klein deel van de toename het gevolg van aanloopeffecten. Na 2008 zijn er geen aanloopeffecten meer bij de nieuwe claims. Wel hebben we nog te maken met toenemende instroom door heropeningen. Vergeleken met de vorige raming zijn deze inzichten niet veranderd.

Instroomcohort WIA

De instroomcohort 2008 komt op basis van de realisaties over 2008 uit op 24.600. Het betekent een stijging van 10%. Deze toename is duidelijk groter dan op grond van de stijging van de beroepsbevolking, het toenemende aantal heropeningen en het resterende aanloopeffect verwacht kan worden. De eerste realisaties over 2009 geven aan dat deze stijging doorzet.

Overige parameters

Naast de bovengenoemde parameters voor de omvang van de instroom worden de volgende parameters gebruikt voor de verdeling van de WIA-instroom:

- Het aandeel volledig arbeidsongeschikten bedraagt 72%
- Het aandeel duurzaam arbeidsongeschikten: 18% van het aantal volledig arbeidsongeschikten. Dit percentage is aangepast aan de realisaties bij de statistiek-tellingen. Het wijkt af van het percentage bij de claimbeoordelingen (23%). Het verschil tussen beide percentages wordt deels bepaald door de voorschotten, die over het algemeen standaard op 80/100 WGA worden gezet.
- Het aandeel volledig arbeidsongeschikten met een geringe herstelkans is 8,8%⁹.

Bij de claimbeoordelingen komt het afwijzingspercentage¹⁰ over 2008 uit op 40%. In 2009 zien we dat het aantal afwijzingen constant blijft, ondanks fors stijgende instroom. Als gevolg daarvan zien we een verder afname van het afwijzingspercentage. Voor de huidige prognose hanteren we 38,5%.

Ten opzichte van de vorige raming is het afwijzingspercentage bijgesteld naar 38,5%

Openstaande vraagstukken

Er blijven nog zijn drie belangrijke vraagstukken over. Het betreffen de interne WIA-stromen, de uitstroomkans in WIA en de lange termijn onzekerheden.

Vraagstuk 1. Het belangrijkste vraagstuk betreft de uitkomst van de toepassing van het duurzaamheidsprotocol. Gesteld wordt dat maar 18% van de toekenningen duurzaam is (exclusief de geringe kans groep). Dit contrasteert sterk met de verwachte uitstroomkans na vijf jaar. Op basis van de WAO-ervaringen weten we dat maar 26% van de volledig arbeidsongeschikten binnen vijf jaar uitstroomt wegens herstel (of herbeoordeling). Als dit ervaringsfeit toegepast mag worden op de WIA (en er zijn geen redenen om te veronderstellen dat dit niet mag) dan betekent het dat, rekening houdend met uitstroom wegens pensionering en overlijden, circa de helft van de volledig arbeidsongeschikten in WGA na vijf jaar nog steeds volledig arbeidsongeschikt is.

Uit verschillende analyses komt naar voren dat de arbeidsongeschikten in IVA een zodanig ziektebeeld hebben dat er zo goed als geen kans is dat zij herstellen. Ook blijkt dat de WGA-populatie een aanzienlijke groep mensen met ernstige ziektebeelden kent. Verder geldt dat een belangrijk deel voorlopig is ingedeeld als niet duurzaam. Gegeven deze constatering kunnen twee uitspraken worden gedaan: er zal vrijwel geen stroom van IVA naar WGA

⁹ Percentage geringe kans t.o.v. totale aantal niet duurzaam volledig arbeidsongeschikten.

¹⁰ Het betreft het percentage afwijzingen ten opzichte van het aantal betalingen (inclusief voorschotten).

plaatsvinden, en er kan een stroom van WGA naar IVA verwacht worden. In welke mate en wanneer weten we echter niet. Er zijn geen ervaringsfeiten waar we dit aan kunnen relateren. Dat betekent dat we wel een op empirie gebaseerde prognose kunnen maken van de omvang van de instroom, maar niet van de verdeling IVA/WGA. Omdat we nog niet voldoende gegevens hebben om de prognose volledige op ervaringsfeiten te kunnen baseren gaan we uit van een scenario. Het scenario is hieronder beschreven.

Doorstromscenario: *de volledig arbeidsongeschikten in WGA worden in de loop de tijd meerdere keren opgeroepen voor een herbeoordeling. De eerste keer wordt iedereen opgeroepen in kwartaal vijf en zes. In het derde jaar wordt 70% voor de tweede keer opgeroepen, en de laatste keer wordt in het vijfde jaar van die groep nog eens 30% opgeroepen. Verder vinden er voor deze groep geen professionele herbeoordelingen plaats. De eerste keer dat mensen worden opgeroepen zal voor 5% de mate van arbeidsongeschiktheid verlaagd worden naar minder dan 35%, 4,25% wordt duurzaam arbeidsongeschikt en gaat over naar IVA en de rest verandert niet. De tweede keer dat de nog aanwezigen worden opgeroepen vindt er geen uitstroom plaats wordt de helft duurzaam arbeidsongeschikt en gaat over naar IVA. De derde keer dat de nog aanwezigen worden opgeroepen gebeurt hetzelfde.*

De gegevens wijzen er op dat deze beweging ook plaatsvindt. In vergelijking met de vorige raming worden de uitgangspunten niet aangepast. Bij elke volgende raming wordt het scenario heroverwogen.

In vergelijking met de vorige raming zijn de uitgangspunten niet gewijzigd.

Vraagstuk II. Totdat er voldoende realisaties zijn, zijn de uitstroomkansen gebaseerd op de WAO. Uit de realisaties blijkt voorlopig dat de uitstroomkansen bij de IVA hoger zijn bij de WGA. Belangrijkste reden voor de hogere uitstroom bij de IVA vormt de hoge overlijdingskans (80% van de uitstroom betreft overlijden). Waarom de uitstroom bij de WGA zoveel lager is, is nog onduidelijk. Een deel van de verklaring zal liggen in de filters die sinds 2004 zijn aangebracht (aSB, VLZ).

WAO-uitstroomkansen worden daarom naar rato van het verschil tussen de prognose voor 2008 en de realisaties voor 2008 aangepast. In vergelijking met de vorige raming is dit niet veranderd.

Ten opzichte van de vorige raming zijn de uitstroomkansen niet gewijzigd

Vraagstuk III. Een bron van onzekerheid betreft de gevolgen van een conjuncturele neergang. Het is de vraag of werkgevers bij conjuncturele tegenslag nog steeds in staat zijn om de werknemers met gezondheidsproblemen binnen boord te houden. Het is in ieder geval denkbaar dat het aantal aanvragen dan kan toenemen. Of er dan ook meer toekenningen zullen zijn is nog onduidelijk. Sinds medio 2008 zien dat het aantal toekenningen harder stijgt dan op grond van de structurele factoren verwacht kan worden. Het vermoeden bestaat dat de ontwikkeling het gevolg is van de economische crisis. Nader onderzoek is echter nodig om hier meer duidelijkheid te geven. Naar aanleiding van de realisaties is de invalideringskans met 4% verhoogd.

Wat we ook niet weten zijn de lange termijn effecten van het feit dat werknemers met gezondheidsproblemen langer blijven doorwerken in vergelijking met vroeger. Als de huidige lage instroom vooral een deel een uitsteleffect is dan zal op termijn het aanvragen toenemen en waarschijnlijk ook het percentage toekenningen.

Naar aanleiding van de realisaties is de invalideringskans met 4% verhoogd.

Bijlage D: De Wajong

Voor de Wajongbeslissingen zijn andere factoren van belang dan voor de WAO/WIA, nl.:

- a. De ontwikkeling van het aantal afwijzingen
- b. De ontwikkeling van de risicopopulatie.
- c. De ontwikkeling van het aantal heropende uitkeringen
- d. Overige ontwikkelingen

A) De ontwikkeling van het aantal afwijzingen

We zien sinds het laatste kwartaal van 2007 een duidelijke stijging van het aantal afwijzingen. We gaan er van uit dat dit verband met de doorstroom vanuit de gemeenten. In vergelijking met de vorige raming is het afwijzingspercentage¹¹ onder invloed van de realisaties verlaagd naar 36%. Vergeleken met de vorige raming is dit percentage niet gewijzigd.

B) De ontwikkeling van de risicopopulatie

De risicogroep voor de WAJONG is de groep 18-jarigen in Nederland. De ontwikkeling van de populatie 18-jarigen is gebaseerd op de bevolkingsprognose van het CBS. Ten opzichte van de vorige raming is deze niet gewijzigd.

C) De ontwikkeling van het aantal heropende uitkeringen

De ontwikkeling van het aantal heropende uitkeringen wordt gekoppeld aan de ontwikkeling van de uitstroom wegens herstel, herbeoordeling of overige redenen¹². De heropeningen reageren daardoor vertraagd (een jaar) op de uitstroom. Het gevolg hiervan is dat het aantal heropeningen na 2009 gaat stijgen.

D) Overige ontwikkelingen

Onder de overige ontwikkelingen vallen de epidemiologische ontwikkelingen die van invloed zijn op de invalideringskans van jonggehandicapten, omgevingseffecten zoals overheveling van Bijstandsgerechtigden, instroom vanuit speciale scholen, wetswijzigingen etc.

Instroomcohort en cohortparameters

Uitgangspunt voor de prognose vormt instroomcohort 2008 (tabel D.1). Dit is een schatting van de uiteindelijke omvang op basis van 76% van de gerealiseerde instroom. Uit tabel blijkt dat de stijging van de instroom de laatste twee jaar is afgenomen.

Tabel D.1: Instroomcohorten eerste claims

Cohort	Aantal	Mutatie (%)
2003	7.204	3,9
2004	8.438	17,1
2005	10.188	20,7
2006	12.520	23,2
2007	(13.425) 13.135	4,9
2008	(14.784) 14.725	12,1

Tussen haakjes staan de aantallen van de vorige raming

¹¹ Percentage afwijzingen gerelateerd aan het aantal toekenningen.

¹² Dit is de uitstroom exclusief pensionering en overlijden.

Verder is op basis van de inzichten uit het dossieronderzoek en de meest recente koppeling van de Wajongbestanden aan de Bijstandbestanden de ontwikkeling van de belangrijkste instroombronnen vastgesteld (tabel D.2).

Tabel D.2: Uitgangspunten ontwikkeling Wajong: instroombronnen

Bron	Aandeel instroomcohort 2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bijstand (aantal)	14%	4.000	4.000	4.000	2.000	2.000	2.000	2.000
VSO/PRO (%)	42%	9,0%	10,0%	10,0%	3,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Autisme&ADHD (%)	13%	2,5%	2,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Overig (%)	30%	2,5%	2,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Bijstand: De veronderstelling is voorlopig dat de gestegen instroom vanuit de Bijstand voor een deel eenmalig is omdat het vooral een screening van het bestand betreft. We weten echter niet wanneer het effect van deze screening voorbij is. Voorlopig gaan we er vanuit dat het effect na 2009 wegvalt. De toegenomen screening aan de poort van de Bijstand zal echter ook tot een permanente verhoging leiden. In welke mate is nog onbekend. We gaan er voorlopig vanuit dat het structurele niveau 2.000 is. In vergelijking met de vorige raming zijn de uitgangspunten niet gewijzigd.

VSO/PRO: De ontwikkeling van de instroom uit het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en het praktijkonderwijs is gebaseerd op het aantal leerlingen op deze scholen bij een constant doorstroompercentage. In tabel D.3 zijn de leerlingenaantallen weergegeven. Bij het bepalen van de toekomstige invloed wordt uitgegaan van de instroom in de Wajong van het aantal leerlingen met een VSO/PRO-achtergrond. Voor deze groep is het aantal 16-jarigen de beste maat¹³. In vergelijking met de vorige raming beschikken we nu over een extra schooljaar (schooljaar 2007/2008). Omdat de 16-jarigen pas op zijn vroegst twee jaar later in de Wajong instromen kunnen we als schatting voor de instroom in 2007-2010 gebruik maken van het aantal 16-jarigen in de schooljaren 2004/2005 t/m 2007/2008. Voor 2011 moeten we daarentegen gebruik maken van het aantal 15-jarigen en voor 2012 van het aantal 14-jarigen.

Tabel D.3: Ontwikkeling leerlingen op het VSO/PRO¹⁴

Instroom-jaar	Leeftijdsgroep	Schooljaar	Aantal VSO	Aantal PRO	Aantal VSO/PRO	Mutatie tov van dezelfde leeftijdsgroep uit het voorafgaande schooljaar
2012	aantal 14-jarigen	2007/2008	4.640	5.500	10.140	-2%
2011	aantal 15-jarigen	2007/2008	5.340	5.710	11.050	(2%) 0%
2010	aantal 16-jarigen	2007/2008	4.940	5.320	10.260	(4%) 3%
2009	aantal 16-jarigen	2006/2007	4.590	5.370	9.960	(10%) 10%
2008	aantal 16-jarigen	2005/2006	4.150	4.880	9.030	(10%) 10%
2007	aantal 16-jarigen	2004/2005	3.910	4.310	8.220	(9%) 9%

Tussen haakjes staan de mutatiepercentages van de vorige raming

¹³ Zie Kenniscahier 07-01 De groei van de Wajonginstroom, Kenniscentrum UWV, oktober 2007.

¹⁴ Bron: CBS

In verband met de onzekerheid rond de ontwikkeling van het aantal 14-jarigen is besloten om het mutatiepercentage voor 2012 op nul te stellen. Ook voor de jaren na 2012 wordt de waarde van mutatiepercentage voor het VSO/PRO op nul gesteld. In vergelijking met de vorige raming zijn de uitgangspunten niet gewijzigd.

Autisme en overig: We weten niet in welke mate de toename van het aantal jongeren met autisme doorzet. Voorlopig hanteren we de veronderstelling, dat in 2007 en 2008 de toename ongeveer gelijk is aan de toename in 2005/2006: 2,5%. Ook de resterende instroom-categorieën nemen de laatste jaren toe. Voor een deel hangt dit samen met de indirecte doorstroom vanuit de Bijstand. Deze is echter al voor een deel opgenomen in Bijstands-aantallen. Voor de rest hanteren we voorlopig een percentage dat gelijk is aan de toename van autisme/ADHD met als motivatie dat het hier om gelijksoortige processen gaat. In vergelijking met de vorige raming zijn de uitgangspunten niet gewijzigd.

Invoering nieuwe Wajong

De nieuwe wet heeft op twee punten gevolgen voor de Wajonginstroom. Er zijn volume-effecten en instroom valt uiteen in verschillende regelingen.

Volume-effecten: We gaan er vanuit dat de nieuwe wet leidt tot een daling van de instroom (nieuwe claims) met 10%. Ook gaan we er vanuit dat de wet tot een verhoging van de uitstroom met 10% leidt in de werkregeling, verdeeld over de jaren van de werkregeling.

Bij de invoering van de wet zijn er daarnaast overgangseffecten. Vastgesteld is dat alle aanvragen van jonggehandicapten, die UWV op of na 1 januari 2010 ontvangt, onder de nieuwe wet vallen. Dat betekent echter niet dat daarmee alle beslissingen in 2010 onder de nieuwe wet vallen. Uit de uitvoeringspraktijk weten we dat 20% van alle beslissingen in een gegeven kalenderjaar betrekking hebben op aanvragen uit het vorige jaar. Er zijn meerdere redenen voor dit patroon. Een reden is het eindejaareffect. Aanvragen uit december leiden vaak pas in januari tot een beslissing. Een andere reden is vertraging in de behandeling van de aanvraag. Aanvragen worden in de volumestatistiek echter pas geteld op het moment dat de beslissing genomen is. Het gevolg is dat er altijd sprake is van een substantiële overloop uit voorafgaande jaren. Normaal is dat niet belangrijk omdat het vrijwel elke jaar hetzelfde is. Het wordt echter wel belangrijk als er een nieuwe wet wordt ingevoerd.

Verdeling over de regelingen: de nieuwe wet kent in tegenstelling tot de uniforme oude wet drie regelingen:

- Een Werkregeling: een inkomensondersteuning voor jonggehandicapten die kunnen werken.
- Een inkomensondersteuning voor jonggehandicapten tijdens studie of school. We zullen dit in de analyse de studieregeling noemen.
- Een uitkering voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikten. In de analyse noemen we deze regeling nWajong.

In 2010 worden, bij ongewijzigd beleid, 16.400 toekenningen verwacht, verdeeld over 1.400 heropeningen en 14.900 nieuwe claims. Uitgaande van deze 14.900 nieuwe claims en rekening houdend met de 20% overloop en een 10% beleidseffect bedraagt de instroom in de nieuwe wet 10.800.

De vraag is nu hoe dit aantal verdeeld wordt over de verschillende regelingen. Op basis van het Wajongdossieronderzoek¹⁵ is geschat dat voor 70% van de Wajonginstroom bij instroom niet uitgesloten kan worden dat zij mogelijkheden tot loonvormende arbeid hebben. Voor 30% wordt dat bij instroom wel uitgesloten. Dit is de groep die naar de nWajong zal gaan. Uitgangspunt voor de verdeling uit het dossieronderzoek is de totale instroom exclusief de heropeningen en exclusief de volume-effecten. Dat betekent dat voor 2010 als basis gehanteerd moet worden de totale instroom van nieuwe claims: de instroom exclusief het beleidseffect van 10% instroomdaling ofwel 14.900 nieuwe claims minus 3.000 overloop. Uitgaande van deze 11.900 nieuwe claims gaan 30% of 3.600 naar de nWajong. Van overige ruim 8.300 nieuwe claims stromen er 1.200 niet in (het beleidseffect van 10%)¹⁶. Het restant, 7.200 jonggehandicapten, komt ofwel in aanmerking voor de Werkregeling ofwel vraagt een studietoeslag aan.

In vergelijking met de vorige raming (2009-I) zijn de uitgangspunten op niet gewijzigd.

¹⁵ Zie kennismemo KM08-08 "Kwantitatieve overwegingen bij de nieuwe Wajong".

¹⁶ We gaan er van uit dat de volumedaling van de instroom door de nieuwe wet alleen betrekking heeft op jongeren met participatiemogelijkheden. De 10% gaat daarmee ten koste van de potentiële instroom in de werkregeling/studietoeslag.

Bijlage E: De Waz

Voor de WAZ-prognose zijn de volgende factoren van belang:

- a. Per 1 augustus 2004 is de WAZ afgeschaft.
- b. De uitstroomkansen

A) Afschaffing van de WAZ

De afschaffing van de WAZ betekent dat per 1 augustus 2005 geen nieuwe eerste claims meer instromen. Wel is er daarna nog sprake van overloop en herleving van oude rechten. In vergelijking met de vorige raming zijn de uitgangspunten daarvoor niet veranderd.

B) De uitstroom

In 2007 zijn een tweetal reparatieacties doorgevoerd: herbeoordeling van de onder aSB al herbeoordeelde 45-plussers en de hernieuwde beoordeling van aanvragen naar aanleiding van het afschaffen van de maximering van het maatmanloon. Naast het feit dat deze acties geleid hebben tot extra instroom is na analyse gebleken dat zij ook geleid hebben tot een verstoring van de uitstroomkansen, net als bij de WAO. Daarom wordt bij de prognose uitgegaan van de uitstroomkansen van medio 2007.

De uitstroomkansen zijn in vergelijking met de vorige raming niet aangepast.
--

Overzicht KENNISMEMO'S

2005

- 05/01 Eigen risicodragers WAO/WIA
- 05/02 RWI rapport "de weg terug: van arbeidsongeschiktheid naar werk
- 05/03 Re-integratiemarkt en UWV in vogelvlucht
- 05/04 Doorstroom van WW naar WWB per regio
- 05/05 Stelselherzieningen in WW sinds 2003 [artikel in W&I]
- 05/06 WW kwartaalramingen 2005 IV
- 05/07 AO Kwartaalramingen 2005 IV

2006

- 06/01 ZW Kwartaalramingen 2005 IV
- 06/02 Werkloosheid in de regio Haaglanden
- 06/03 Ontwikkelingen bij WAJONG
- 06/04 Vraaggericht re-integreren en arbeidsmarktprognoses [artikel in W&I]
- 06/05 Startnotitie WAJONG
- 06/06 WW Kwartaalramingen 2006 I
- 06/07 AO Kwartaalramingen 2006 I
- 06/08 Dossierstudie WIA 80-100
- 06/09 WIA Kwartaalramingen 2006 I
- 06/10 ZW Kwartaalramingen 2006 I

- 06/11 Vaststelling en evaluatie van effectiviteit van re-integratiemaatregelen voor WW cliënten
- 06/12 Eerste verkenningen WIA
- 06/13 Steekproeftrekking onderzoek zittend bestand WW
- 06/14 Uitstroomkansen in WIA
- 06/15 Klantontwikkelingen UWV
- 06/16 Herbeoordeling van werkende WAO'ers
- 06/17 Re-integratie na herbeoordeling [artikel in het blad **re-integratie**]
- 06/18 Instroom in WW na ontslag van werknemers met Wiw- of ID-baan
- 06/19 WW Kwartaalramingen 2006 II
- 06/20 AO Kwartaalramingen 2006 II

- 06/21 ZW Kwartaalramingen 2006 II
- 06/22 De oudere werknemer [artikel W&I]
- 06/23 Klachten; stand van zaken en benchmark met andere publieke instellingen
- 06/24 Witte fraude bij jongeren
- 06/25 Langdurige werkloosheid [artikel in W&I]
- 06/26 Duurzaamheid plaatsingen [artikel in W&I]
- 06/27 Startnotitie vangnet ZW
- 06/28 Zittend Bestand WW: Indicaties voor re-integratiekansen en handhavingsrisico's
- 06/29 Ontwikkelingen bij gemeenten na invoering van de WWB
- 06/30 Een jaar WIA; de balans [artikel in ESB]

2007

- 07/01 Doorstroom van WW naar bijstand (WWB), 2003-2010
- 07/02 Indicatieve quick scan participatiepotentieel UWV klanten
- 07/03 Tussenrapportage dossieronderzoek Wajong
- 07/04 WIA monitor WGA; eerste meting
- 07/05 Geactualiseerde raming re-integratiepotentieel UWV klanten
- 07/06 Voorjaarsraming WW
- 07/07 Voorjaarsraming AO
- 07/08 Voorjaarsraming ZW
- 07/09 De groep 35-min in kaart gebracht
- 07/10 Over slaagpercentages en re-integratiedoelstellingen; schattingen en overwegingen

07/11 WIA monitor vangnet; eerste meting
07/12 Stand van zaken onderzoek Zittend Bestand WW
07/13 Zie 08/02
07/14 ZW Raming 2007-II
07/15 AO Raming 2007-II
07/16 WW Raming 2007-II
07/17 Effectiviteit re-integratie AG cliënten
07/18 Samenvatting dossieronderzoek Wajong
07/19 Raming ZW 2007-III

07/20 Klachten WIA klanten
07/21 Raming AO 2007-III
07/22 Raming WW 2007-III

2008

08/01 Vangnet werkprogramma
08/02 Resultaten onderzoek zittend bestand WW
08/03 Overzicht beroepen WW'ers versus vacatures
08/04 Geactualiseerde raming re-integratiepotentieel voorjaar 2008
08/05 Raming AO 2008-I
08/06 Raming ZW 2008-I
08/07 Raming WW 2008-I
08/08 Kwantitatieve overwegingen bij de nieuwe Wajong
08/09a Model klantgerichtheid UWV
08/09b Model klantgerichtheid UWV, detailanalyse

08/10 Raming AO 2008-II
08/11 Raming ZW 2008-II
08/12 Raming WW 2008-II
08/13 Doorstroom van WW naar WWB 2006-2008
08/14 Werkprogramma Pilot Voorspellers voor Werkhervatting
08/15 Ontwikkeling werkaanbod 2009 bij tegenvallende economische ontwikkeling, versie II
08/16 Arbeidsparticipatie, een onderzoek naar Europese systemen en praktijken
08/17 Zachte factoren en werkherhvatting
08/18 Aan het werk met functionele beperkingen.
08/19 TNO subsidieonderzoek overige flexwerkers
08/20 Raming ZW 2008-III
08/21 Raming AO 2008-III
08/22 Raming WW 2008-III

2009

09/01 Prikkelwerking in de sociale zekerheid, een vergelijking tussen de WW en de WWB
09/02 Prognose doorstroom van de WW naar de Bijstand
09/03 Raming ZW 2009-I
09/04 Raming WW 2009-I
09/05 Raming AO 2009-I
09/06 Bijstand NUG of werkherhvatting na het bereiken van de maximale uitkeringsduur WW
09/07 Doorstroom van WW naar Bijstand per gemeente 2008-2010
09/08 Eerste globale verkenning van de gevolgen van een verhoging van de pensioenleeftijd
09/09 WSW afleiding POLIS
09/10 Raming WW 2009-II
09/11 Raming AO 2009-II
09/12 Raming ZW 2009-II